Ч. 224 Пятниця 4 (16) жовтня 1896. Рік VI

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жаданє і за зложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в бюрі дневників Людвика Пльона і в ц. к. Старостах на провинциї:
на цілий рік зр. 2·40
на пів року „ 1·20
на чверть року „ —·60
місячно . . „ —·20
Поодиноке число 1 кр.

З почтовою пересилкою:
на цілий рік зр. 5·40
на пів року „ 2·70
на чверть року „ 1·35
місячно . . „ —·45
Поодиноке число 3 кр.

Католицкий руско-народний союз.

Під такою назвою завязало ся вчера на зборах в сали ратушевій нове руске товариство політичне з осідком у Львові, котре в §. 2 своїх статутів, маючих ще бути потвердженими властию політичною ставить собі за ціль: дбати про релїґійно-моральні, народні, політичні і економічні справи руского народу в Галичині, іменно же справи руских селян і міщан на основах католицких. Тим то товариство буде:

1) розбуджувати і піддержувати сьвідомість народну, ширити пізнанє і почутє прав горожаньских, поучувати про горожаньскі права взагалї як і про законні способи оборони в случаях нарушеня або перепони в свобідним виконуваню прав;

2) ширити почутє справедливости, взаїмної помочи і потреби стоваришень яко найважнїйших способів до піднесеня добробиту і усуненя визиску;

3) дбати о зменшенє публичних тягарів;

4) дбати о переведенє в законодавстві справедливого розкладу податків і тягарів публичних;

5) дбати о улекшенє набуваня, побільшуваня і взагалї піднесеня селяньских і міщаньских господарств, ремесла і промислу.

Заким подамо тут хід цїлих нарад зборів сего нового товариства політичного мусимо тут насамперед сказати кілька слів про загальний характер зборів і подати коротенько остаточний результат нарад.

На вчерашних довірочних зборах, скликаних по мисли довірочних ухвал з 26 жовтня 1895 і 22 вересня 1896 пп. Ол. Барвіньским, Анат. Вахнянином, крилошанами о. Пюрком і о. Чапельским та дром Вол. Коцовским, зібрало ся 56 участників, а около 30 прислало оправданє неможности прибутя і привітні письма та заяву згоди на все, що буде ухвалене. Між зібраними були: Вп. адміністратор перемискої епархіï о. Константин Чехович, мітрати Вп. оо. Білецкий і Туркевич, крилошани о. Пюрко, Чапельский і Білецкий, шамбелян і декан о. Словицкий, декани оо. Туркевич і Кордуба, пос. Гаморак і др. (Крилошанин др. Гробельский з Станіслава не міг прибути задля недуги свого дїда). З гори зараз мусимо зазначити — не для якоїсь рекламы новому товариству, бо рекляму нехай оно собі робить само своєю діяльностию, але для сконстатованя факту — що збори мали дуже поважний характер і відбули ся так, як пристало на людий, що приступають до серіозного дїла, з повним приготовленем, сьвідомостию цїли і в згодї, котра характеризувала єдність гадок, які руководять людьми, що приступили до нового товариства. Ми вже виділи всїлякі збори у нас, довірочні, публичні, але на кождих не обійшлось без предовгих балаканим відходячих від річи, без сварок і особистих перепалок. Тут вели ся наради статочно і поважно та строго предметово. Збори відкрив короткою промовою пос. Барвіньский і предложив вибрати предсїдателем зборів Вп. директора перемиської ґімназиї п. Цеглиньского. Однакож на внесенє п. Цеглиньского вибрано предсїдателем пос. Барвіньского і під єго проводом вели ся дальші наради.

Заким приступлено до читаня статутів, ухвалено вислати депутацию, зложену з Вп. о. шамбеляна Словицкого, директора п. Цеглиньского і нотаря з Винник п. Володим. Левицкого, до Є. Емін. Кардинала, з заявленем Є. Еміненциї синівского привязаня і з просьбою о Єго благословениє. Депутация удала ся зараз до Є. Еміненциї а тимчасом вели ся наради дальше. Коли опісля депутация вернула, заявив дир. Цеглиньский іменем депутациї

По вислуханю нашої просьби і по принятю нашого синівского привязаня заявили Є. Еміненция Кардинал, що все і всюди і на кождім кроцї будуть підпирати змаганя нашого товариства і уділили нам свого благословения. Збори вислухали стоячи сеї вісти а відтак подякували депутациї за єї труд.

Опісля відчитано статути, пороблено в них потрібні поправки і зараз підписано їх, так, щоби їх безпроволочно можна подати власти політичній до затвердженя. До тимчасового комітету, котрий має заняти ся введенем товариства в житє вибрано 10 членів і 5 заступників. До Комітету належать: Богдан Пюрко і Іван Чапельский, крилошани у Львові; Мирон Подолиньский, крилошанин в Перемишли; др. Іван Гробельский, крилошанин в Станїславові: о. Михайло Сьвітенький, парох в Вовкові (коло Львова); др Стефан Юрик, префект семінариї у Львові; Володимир Левицкий, потар у Винниках; др. Володимир Коцовский, професор у Львові; Олександер Барвіньский, професор у Львові; Теофіль Барановский, інжинїр у Львові. — Заступники: Іван Бічай, проф. у Львові; Ваньо Омелян, сотруд. архікат. у Львові; Грушкевич Теофіль, проф. у Львові, Тисовский Василь, проф. у Львові, і Огоновский Ілярий, проф. у Львові.

Пос. Барвіньский відкрив засїданє слідуючою промовою:

---

1)

ГОЛЯНДСКА СПАДЩИНА.

(З німецкого — Вільгельма Фішера).

Над красним Реном межи містами Майнц і Бон лежить стародавнє місточко, назвім єго Аренштайн. Розложившись вздовж на вузонькій смузї межи рікою а горами, має оно від полудня лиш один ряд домів, котрих подвіря треба вже було від гори займати. Де входить яка мала бічна долинка і вже більше місця, там стоять будинки проти себе, там єсть торговиця, обсаджена липами, там піднимає ся в гору стара як сьвіт церковця та стоїть ратуш, там кінчить ся і розвалений по більшій части або розібраний міский мур, круглою в горі осьмигранною баштою, котра надає місту краси, як колись давала єму оборону. Наші предки уміли будувати. Лїтом, коли сонїчко із синого неба пригріє і розпустить своє сьвітло, коли висока вежа та вершки домів відбивають ся в ріцї, по котрій сунуть ся легонькі чайки і довгі кораблї з надутими вітрилами, коли зазеленїють ся липи та оріхові дерева, а городи наповнять ся цьвітами, а на спадах гір зацвите виноград: то й місточко виглядає таке любе та миле, що й подорожний зайшов би до него і корабельник хотів би там приставути, а навіть той, що паїздив ся сьвітами, скаже, що красшого місточка нема на сьвітї.

А всеж-таки мимо всеї краси і Аренштайн не рай. Тай під єго лупковими дахами нема зовсїм спокійного щастя: біль і журба, горе і нужда влїзуть всюди, та й тут они були, а иноді таки добре розсїдали ся, як всюди, де суть бідні люди. Так єсть, так і буде і так було вже в часах, коли місточко виглядало ще красше в своїй повній старосьвітскій простотї. Зараз сам початок нашої історії показує нам сумний образ.

Більше як шістдесять лїт тому в теплий весняний день стояв якийсь бідний хлопчиско, віком такий, що вже з хлопця вибирав ся на молодця, готовий до дороги перед одною з послїдних хаток в місточку і обтираючи собі лївою рукою очи, держав в правій руку якоїсь молодої жінки, що стояла на порозї. То була єго сестра, може о десять лїт старша від него, віддана, також бідна, але не без любови в серци. Від смерти родичів она щиро опікувала ся ним, та й тепер виправила єго як могла в дорогу: справила єму нові чоботи з грубими підошвами, цїлу нову одїж, звязала єму спорий клуночок біля та й уткнула ще пару крейцарів на дорогу. Она сама мала вже кількоро дїтий, часи були злі, заробок малий; брат не міг якось нїчого заробляти в малім місточку, єї чоловік дивив ся кривим оком на хлопця з здоровим жолудком, отже треба було рішати ся. Але й в сїй прикрій хвили старала ся она єго розважати.

— Нехай Бог тебе провадить Мельхіоре! — казала она. — Та-ж ми розважали все і сяк і так, а так таки лїпше. Кольонїя місто велике і богате; там такий як ти, здоровий і дужий та щирий знайде вже роботу і заплату. Піди до корабельника Николи, а той дасть тобі раду і в дечім поможе. А моли ся і будь побожний. З грішми обходи ся ощадно, бо дорога далека. А не забудь скоро написати! Бувай же здоров! — Она обняла єго з плачем, шепнула єму ще до уха: А коли би тобі таки нїяк не вело ся, мій бідненький, то вертай до нас. — Теобальд нехай кривить ся, але дверий перед тобою не замкнемо!

— Сюди я вже не верну ся, Тереню — відозвав ся Мельхіор Шмідт, затиснувши зуби— але коби ти знала, як менї трохи серце не пукне, що мушу звідси іти! Пусти-ж мене, бо люди на нас дивлять ся. Бувай здорова, не забувай на мене!

З плачу не міг вже говорити, лиш чим скорше взяв палицю в руки, обернув ся набравши відваги і пустив ся в дорогу. Послїдний раз переходив дорогим єму місточком, котре мусїв перейти цїле, як було довге. По дорозї подав єму ще дехто руку або працав ся з ним словами, а грубий пекар ще лїпше зробив, бо всунув єму в руку грубий гріш. Та не лиш з любими людьми прийшлось єму важко розставати ся; він знав кожду деревину, кождий камінь, навіть ті руїни на горі наче говорили до него: Не покидай нас! Довга торговиця, де він нераз грав ся, висока церков он-

Сьвітлі Збори! Іменем комітету маю честь повитати зібраних тут Вп. Участників сих зборів і зложити всім щиру подяку, що не жалували часу і труду прибути на наш поклик задля нарад над многоважними справами, які в тих часах займають руску суспільність в нашім краю. Справа, якої підняв ся комітет запрошуючий на нинїшні збори, есть лише дальшою консеквенциею і переведенем ухвал остатних ширших зборів довірочних з 26 грудня 1895 і 22 вересня 1896, а іменно постанов сих зборів, що признали конечну потребу орґанїзациї всїх щирих Русинів, котрі бажають на народних основах працювати для подвигненя нашого народу в напрямі моральнім, просьвітнім, национально-полїтичнім і економічнім. Вибраний тими зборами комітет екзекутивний старав ся поставити ту орґанїзацию на ширших основах, як се єму зазначили збори з 26 грудня 1895, хоч безуспішні заходи депутациї, висланої попередними зборами до провідника т. зв. независимих народовців, могли пересьвідчити, що дороги наші так розійшли ся, що бодай в найблизшій будучинї трудно робити якусь спільну роботу орґанїчну. При всім тім сов. др. Савчак підняв ся того труду по сесиї соймовій, щоби звести разом заступників т. зв. независимих чи опозицийних Русинів з опортунїстами чи реалїстами а також з радикалами.

Розходило ся о те, щоби установити основи, на яких ті три фракциї рускі могли би вести хоч в певних напрямах спільну акцию і робити орґанїчну роботу для руского народу. Однак протягом двомісячних пересправ (в марцю і цьвітню с. р.) виявило ся довідно, що спільна акция неможлива. Я се наводжу лише на доказ, що з нашої сторони роблено два рази заходи, щоби довести між нами а т. зв. опозицийними до порозуміня і можливої спільної роботи для народу, а Сьв. Збори зволять се приняти до відомости, щоби колись не стрітив нас несправедливий докір задля розладу і розстрою в рускій суспільности. Не досить того, ми ще постановили по сих невдалих переговорах виждати кілька місяців з переведенем орґанїзациї по мисли ухвал довірочних зборів з 26 грудня 1895, а тіснїйші довірочні збори з 13 липня 1896 постановили в засаді таку орґанїзацию. Зайшли однак в перших днях вересня в Станиславові події, котрі спонукали нас подумати о виконаню сих ухвал орґанїзацийних, о скликаню ширших зборів довірочних, щоби їм представити конкретні внесеня що до орґанїзациї — і се причини нинїшних зборів.

Тут предложив бесїдник вибір предсїдателя на час зборів і вибрано, як вже сказано, пос. Барвіньского, котрий подякувавши за свій вибір говорив дальше: Здаєсь, що буду речником всего Сьвітлого Збору, коли перед починком нарад поставлю внесенє на вибір делеґациї з трох членів, котра би сейчас удала ся до найвисшого Зверхника руско-католицкої Церкви, Є. Емін. Митрополита-Кардинала і упросила архієрейского благословеня для наших нарад і змагань а заразом заявила Є. Еміненциї нашу преданність до єго високодостойної особи яко зверхника руско-кат. Церкви і найвисшого достойника руского, а тим зазначила наш рішучий протест проти зневаги заподїяної станїславівским вічем повітовим.

(Склад делеґациї і відповідь Є. Емін. Кардинала як повисше).

(Конець буде).

Новинки.

Львів дня 15 жовтня 1896.

— **На засїданю комітету будови руского народного театру,** що відбуло ся дня 10 жовтня с. р. під проводом голови о. сов. А. Тороньского: 1) Принято до відомости справозданє скарбника комітету проф. Петра Огоновского, що стан фонду будови руского народного театру, перехованого в товаристві „Просьвіта", виносять з днем 10 жовтня с. р.: товариства „Просьвіта" зібрало 16.474 зр. 66 кр. а комітет 9.126 зр. 90 кр., отже разом зібрано 25.601 зр. 56 кр. — 2) Ухвалено оголосити в часописях відозву з зазивом до надсиланя дальших складок і датків на фонд будови руского народного театру. — 3) Справу заложеня товариства будови руского народного театру, піднесену п. Вол. Лаврівским, відложено до полагодженя на слїдуюче засїданє.

— **Іспит з господарства сїльского** відбув ся дня 1 жовтня с. р. перед ц. к. комісиєю екзаминацийною для учителїв шкіл народних у Львові. До іспиту зголосились учителї шкіл народних, що в роцї минувшім були покликані на курс рільничий в Городенцї, а іменно: Юл. Буцевич з Лошнева, Ст. Вихерек з Зол. Потока, Ал. Гайдукевич з Хоросткова, Ів. Каньский з Балич, Мих. Кійовский з Павлосева, Ів. Панчак з Букачовець, Вол. Романьский з Каньчуґи, Вас. Сенїв з Хлопів, Ст. Сохацкий з Озерян і Мат. Шпилька з Ниска. Всї 10 вдоволили вимогам екзаминацийним і одержали кваліфікацию до шкіл народних і видїлових.

— **Руско-народний театр** подає до відомости дальший свій репертуар в Залїщиках. І так: в суботу дня 17-го с. м. вистaвить театр оперетку „Синьобородий" а дня 18-го с. м. в недїлю на послїдне і прощальне представленє народну оперету „Чорноморцї". — З Залїщик переїде театральна дружина дня 19-го с. м. до Городенки і ві второк дня 20-го с. м. дасть там перше представленє.

— **Про торжественний обхід ювілею унїї берестейскої** пишуть з Станиславова: В днях 6, 7 і 8 с. м. відбуло ся в станиславівскій катедрі торжество 300-лїтної річницї унїї берестейскої. Першого дня відслужив Епископ Юліян Куїловский торжественну лїтурґію в сослуженю крилошан Капітули; при лїтурґії сьпівав хор бурсаків. На богослуженю явились і представителї властий і корпус офіцирів з ґенералами Залеским і Кравсом. З причини слоти наспіла лиш одна процесия з близького Книгинина. Молодїж деяких шкіл (Русини і латинники) мала сего дня ферий з богослуженєм та ескортою; друга часть молодежи з инших заведень шкільних мала такі ферий в середу. Народу з сїл явило ся в церкві досить мимо слоти. Довшу проповідь виголосив о. крил. др. Гробельский о значіню унїї у взглядах доґматичнім і історичнім. Церков була відповідно украшена смерековою зеленїю. У всїх трех днях торжества проповідав на вечерни д-рпд богословія, о. Хомишин. В середу (7-го жовтня) відправила ся вірменьска служба Божа, а по нїй латиньска; латиньску відправив катихит ґімназиї кс. Домбровский, а проповідь виголосив катихит семінариї учительскої кс. Скарбовский. В четвер була архієрейска служба Божа в сослуженю Капітули, а проповідь виголосив др. Литвинович. Після проґрами через всї три днї по вечірни ішли з катедри процесиї до одного з трех костелів тутешних. В середу і в четвер дав Епиской обіди для дїйствуючого духовеньства.

— **Торжественне отворенє читальнї в Уричи** (коло Сколього в повітї стрийскім) відбуло ся дня 20 вересня с. р. Товчок до основаня сеї читальнї дала тамошна учителька п. Е. Шведова, поборола много противностий і не щадячи часу її труду, довела дїло до бажаного кінця. На отворенє читальнї зібрали ся всї місцеві єї прихильники, а і з околицї прибула горстка інтелїґенциї. Торжество відкрив о. Данилович, парох з Підгородець, гарною промовою, а за нею слїдували бесїди місцевого о. пароха і панї учительки, переплїтані піснями молодежи. Пізним допєрва вечером — по відсьпіваню народного імну і по оклику „многая лїта" Є. Вел. цїсареви розійшли ся всї, несучи з собою миле вражінє з відбутого торжества. Головою читальнї вибрано о. Калиньского місцевого пароха; заступником голови Василя Кундрика господаря, бібліотекаркою п. Е. Шведову, касиєром Василя Токарчиного господаря. Читальня дістала в дарі від тов. „Просьвіти" у Львові книжок в вартости 15 зр.

— **Однодневий спис мужеского населеня у Львові** відбуде ся після ухвали міскої ради при помочи індивідуальних карт. За підставу спису принято день 15 жовтня. Комісарияти зачинають

там, тут красна, кругла вежа — все оставало ся позаду. Перейшов ще міст на малім потоцї, минув кілька хаток на північнім березї і вийшов з міста. — Іде що-раз дальше і дальше. Але на скрутї гостинця пристанув, обернув ся і послїдний раз глянув на любе місто — відтак пустив ся знову дальше. Новий вигляд отворив ся єму, молодість і рідне місто щезли десь поза ним а перед ним отворив ся широкий, широкий сьвіт.

Самому одному, без приятеля, опираючись лиш на власні сили, трудно навіть старшому чоловікови стояти в широкім сьвітї і то сумне для него чувство, а що-ж для слабого дїтвака. Але бідний Мельхіор здав ся на того найлїпшого приятеля, що годує і птицї та готов стати вітцем вдовицям і сиротам; ішов жваво і весело дальше та аж вечером, коли лягав на чужу постїль, взяла єго туга. Ранна зоря знов єї відогнала, нові вражіня подорожи наповнили єго душу иншими чувствами, а чим дальше ішов, тим якось лекше єму ставало. Зійшов щасливо на доли, до великого міста Кольонїї і знайшов там місце послугача торговельного, як то писав своїй сестрі. Поволи дослугував ся що-раз лїпшого становища, заробляв більше гроший і одного разу післав сестрі на іменини кольоньскої води і малу, білу коробочку з губкою, що була намочена сим знаменитим пахном і дуже довго пахла; иншим разом післав їй молитовник з золоченими берегами. Ще трохи пізнїйше писав, що хоче ще дальше в сьвітї шукати свого щастя, що піде до Голяндиї і верне до свого рідного міста богачем. Але то був і послїдний лист, який сестра дістала, та й на дармо виглядала самого брата.

Минав рік за роком, а про Мельхіора Шмідта анї чутки. — „Помер і не верне!" — Коли Тереня чула, як ті слова сьпівають в народній піснї, то хоч і не завсїгди плакала, але все згадала собі свого бідного брата, котрий все ще стояв їй перед очима заплаканим пятнайцятилїтним хлопцем.

Тимчасом вже єї власні дїти дорастали, кількоро й померло, троє прочих вже й подружило ся, а она сама з жінкою найстаршого дуже полюбила ся. Помер і тої чоловік, трохи малодушний Ґрунер, а наконець і сама Тереня померла. Також і єї найстарший син помер та полишив своїй вдовици одиноку дитину, Генриха; та й єї донька Гальшка, мусїла разом зі своїм чоловіком розпращати ся з громадкою дїтий, котрим їх батько Коль лишив на щасте хатину і кілька виноградників. Лиш наймолодший син Теренї, крамар Йосиф жив ще і доробив ся був невеличкого майна.

І знов минали роки, вже дорослі були внуки, і по части навіть пішли на свій власний хлїб, а про вуйка по бабі Мельхіора, як не чувати, так не чувати, десь і слїд за ним загинув. Були би навіть і не знали про него, як би не то, що Ґрунерова вдовиця иноді про него згадувала. Она була ще маленькою дитиною в сусїдстві і видїла потайком, як він сумно прашав ся з своєю сестрою.

Єї син, Генрих, чоловік добрий і розумний, займав ся в хатї свого дїда й прадїда, на котрій, що правда, були ще довги, боднарством, а она вела єму господарство. Меже ними були дуже щирі, красні відносини. Як она колись уміла погодити ся з своєю тещею, так тепер і не бояла ся невістки, та сама намавляла сина, котрому було вже двайцять і пять лїт, щоби женив ся. Але він якось не готїв і сьміючись казав: „Таже й ви, мамо, варите менї добре їсти!" або знов: „Нема зарібку, тяжкі часи!" — Тогди она замовкала, хох знала лїпше і журила ся сином: єму впала була в очи Блюмова Мария, котрої батько був найбільшим торговельником вина в місточку.

Іван Коль, найстарший син Гальшки переймив був хату і ґрунт по своїм батьку і сплатив рідню, так, що мусїв значний процент заплатити. Але все-таки опирав ся він всім заходам свого маючого сусїда Мендля, та не хотїв відступити єму своєї недвижимости, хоч єго дуже кортїло мати готівку в руках. Він був собі веселим кравцем і мав таку саму веселу жінку, але дїтий у него не було. — То щасте для моїх дїтий, що у мене їх нема — говорив він бувало. — Бо коли-б я їх мав, то коли мене нападе злість, а то буває три рази на тиждень, то я би їх всїх поубивав мірою. — Йосиф Ґрунер, чоловік рухливий але плохий, був найбогатший в родинї, та й дїти єму якось добре вели ся, але й він не мав богато. Від майстра Коля і єго рідні держали ся они здалека, але Генриха, яко стрийного брата,

тепер доручувати ті карти властителям домів. Властитель дому зажадає тих карт стілько, скілько в его реальности находить ся осіб мужеского пола і розділить їх інтересованим. Кождий мужчина виповнить карту власноручно, а за дітий або калік виповнять родичі або опікуни. Рубрики належить виповняти старанно, а позаяк той спис має служити і до виборчих цілий, то належить з всякою точностию означити мешкане, назвище і імя. Впрочім інструкция поміщена на карті подає всі обясненя. Хто не вміє писати може зголосити ся до комісарияту, де ему виповнять карту. Властителі реальностий зберуть відтак ті карти, зложать їх в свою карту, котра буде творити рід окладинки. На тій карті на четвертій стороні містять ся питаня, котрі мають на цїли обчислене загального числа цивільного населеня міста Львова. Зібрані карти належить зараз — а в кождім разї найдальше до 26 жовтня зложити в комісарияті дільниці. Хто сумнївав би ся в чімсь, то може поінформувати ся в канцеляриї комісариятів дільниць. Карти мають виставляти ся для всїх осіб мужеского пола, тож навіть і для немовлят уроджених перед днем 15 жовтня с. р. За мужчин хвилево неприсутних виповнить карту родина або господар дому. Коли би всїх рубрик не можна було виповнити, то треба подати хоч назвище і імя. Назвище треба вписувати в першу рубрику, а імя в другу, бо се важне з огляду на потребу поазбучного укладу спису виборців.

— **Огнї.** В Делятинї згоріло 12-го с. м. 30 домів а 50 родин стратило цїле свое майно. — В Тарнові 7-го с. м. о 11 годинї в ночи вибух грізний огонь в войскових бараках при ул. Ґумненьскій наповнених сїном і вівсом. Підчас огню зірвав ся вітер, отже ратунок був дуже трудний. Згоріло до тла 22 бараків і 100 сягів дерева; уратовано 13 бараків і 600 сягів дерева. Огонь погашено доперва о 8 годинї рано. Богато стражаків сильно попарило ся і покалїчило. Шкода виносить близько 200.009 зр. Огонь здаеть ся був підложений.

— **Самоубийство.** Онogди застрілив ся у Львові рахунковий поручник Краюца. Причина самоубийства незвістна. Краюца полишив жінку і одну дитину.

— **Намірене самоубийство.** На Ялівци за рогаткою Личаківскою у Львові вскочила передвчера 17-лїтна Катерина Ш. до кирницї глубокої на 24 метри. Завдяки скорій помочи перехожих і сусїдів добуто з води самоубийницю, однако она в наслїдок упадку з такої висоти сильно побила ся і зломила собі руку і ногу. Непритомну відставлено до шпиталя. Причина самоубийства незвістна.

— **Крадіж в костелї.** В ночи з дня 11-го на 12-го с. м. допустив ся якийсь невислїджений доси злочинець зухвалої крадежи в костелї Пр. Богородицї у Відни при ул. Am Gestade. Коли захристиян входив о 4-ій годинї рано до костела, побачив, що на головнім престолї нема покрівця. Догадуючи ся крадежи, прикликав костельного і з ним став глядати за слїдами злодїя. І справдї під одним вікном побачили окрушини вапна, а на земли недалеко звідтам лежали порозкидувані різні річи, що доси були замкнені в скринцї коло лївого престола. Замок тої скринки був вирізаний, скляних стїн злодїй не ушкодив, певне не хотїв робити стукоту. В скринцї містили ся дорогоцїнности і захристиян переконав ся, що не доставало двайцять пять предметів вартости 300 зр. На щасте дорогоцїнний подарунок княжни Марґарети віртемберскої, а именно висаджене дорогим камінем золоте серце, давнїйше украдене, а відтак віднайдене, переховує ся задля осторожности лише в день в тій скринцї, в ночи аж переносить ся на приходство, бо инакше і оно було би стало добичею злодія. Зараз повідомлено дирекцию полїциї. Сконстатовано, що виновник вдер ся до костела через мале вікно в сутеренах. Злодїй був очевидно добре обзнакомлений з місцевостию, бо витягнув драбину укриту коло головного престола і по ній дістав ся до скринки прибитої до стїни в висотї трех метрів. Тою самою дорогою утїк з костела. Дирекция полїциї зарядила слїдство за злочинцем, але доси не удало ся его віднайти.

— **Вивертанє козлів.... лікарством.** До цїлого ряду найріжнїйших метод лїчничих прибула ще одна, винайдена якоюсь Шведкою, що перебуває в Чікаґо. Метода та — вивертанє козлів. Винахідниця помістила в однім льондоньскім місячнику велику статю, в котрій доводить, що найлїпшим способом, аби жінка була гнучка і елястична, є вивертанє козлів і радить, щоби кожда жінка, котрій залежить на стрункій поставі, три рази на день вивертала козли. Она пише: Нераз треба богато льоґіки і терпеливости, щоби переконати товсту або думну жінку, що вивертанє козлів мусить їй вернути стрункість і елястичність. Коли має ся 45 лїт, то така метода здає ся чимсь страшним і сьмішним; але набравши раз вправи в вивертаню козлів навіть 50-лїтна дама не може обійти ся без тої ґімнастики — бо єї наслїдки є як найлїпші для гнучкости і елястичности постави. Вивертанє козлів робить товстій особі більші прислуги; як всї инші ліки". Хто знає, чи не підуть тепер в кут Кнайпи, масажи і инші модні средства а зроблять місце — козлам.

Господарство, промисл і торговля.

— **В товаристві взаімних обезпечень „Днїстер"** заключено в вересни с. р. 5.458 важних обезпечень, на суму 2,653.720 зр. в. а. обезпеченої вартости з премією 23.357 зр. 14 кр. — єсть отже разом від нового року до кінця вересня с. р. 30.976 важних поліс на суму 16,922.909 зр. обезпеченої вартости з премією 143.416 зр. 84 кр. в. а. (в першім роцї адміністрацийнім було в протягу тих самих 9 місяців лиш 8.308 поліс на суму 5,724.988 зр. обезпеченої вартости з премією 44.314 зр. 39 кр., отже оказує ся в біжучім роцї в трое більше обезпечень і премії). Церквей прибуло в тім роцї до обезпеченя лиш 144, а будинків парохіяльних лиш від 99 парохій.

Шкід приключило ся у вересни 36, отже разом з попередними було до кінця вересня с. р. 320 шкід, — з котрих всї вже зліквідовано; — до кінця вересня виплачено відшкодованя за 310 шкід, і в перших днях жовтня 7 відшкодовань, а в трех случаях вздержано (разом на 1402 зр.) виплату на разї з причин правних. — Всї ті шкоди разом з коштами лїквідациї виносять на власний рахунок (по відтрученю части зверненої з товариства реасекурацийного) суму 39.147 зр. 04 кр. — Фонд резервовий збільшив ся до кінця вересня с. р. до суми 50.945 зр. 18 кр., отже осягнув, а навіть вже перевисшив суму фонду основного, що становить нову важну фазу в розвою нашого товариства.

— **Ц. к. Дирекция зелїзниць державних** оповіщує: Урядова віденьска і Львівска ґазета оголошує розписанє оферт для виконаня робіт підторових, надторових і будинків в першім періодї перебудоватись маючім головнім двірци у Львові в обчислених коштах 779.909 зр. а. в.

Дотичні пляни, услівя, опис будови, цїнники і пр. можна переглянути в ц. к. Дирекциї зелїзниць державних у Львові (відділ для будови і удержаня зелїзницї, будинок ч. 2 головний дворець).

Опечатані оферти можна внести найпізнїйше до 31 жовтня 1896 до 12 години в полудне.

Отворенє оферт відбуде ся того самого дня о год. 2 по полудни.

ТЕЛЕҐРАМИ.

Відень 15 жовтня. В палатї послів вела ся вчера дальша дискусия над законом о свойпинї. Промавляв також президент міністрів. Слїдуюче засїданє відбуде ся завтра в пятницю. Пос. Морре запитував, чи пильне внесенє пос. Леваковского передано вже комісиї і коли буде поставлене на порядок дневний. Президент відповів, що оно мусить бути насамперед видруковане і розділене, а що-до поставленя его на порядок дневний не може нїчого обіцювати, бо насамперед мусить прийти на порядок дневний велике число инших внесень.

Відень 15 жовтня. Міністерство зелїзниць признало пенсионованим урядникам державним таку саму пільгу що-до їзди як активним, але за кождий раз мусять подавати о то просьбу.

Вроцлав 15 жовтня. Після вісти з Варшави має наслїдником ґр. Шувалова стати ґубернатор всхідної Сибіри Ґоремікін, приклонник шуваловскої полїтики помиреня.

Триєст 15 жовтня. Велика злива навістила вчера місто і спинила комунікацию.

За редакцию відповідає: **Адам Креховецкий.**

хоч він був бідний, але спокійний, они навиділи.

Так мала ся річ лїтом 1873, коли одного теплого дня в недїлю по полудни в господї коло старої башти в місточку сиділо при винї і каві веселе товариство. І Генрих був між гостями; він мав від властителя господи богато роботи, то радо давав і ему не малий гріш заробити. Аж ось загуркотів поїзд на зелїзници і в кілька хвиль опісля приступив до великого стола в господї добре всім знаний і досить люблений чоловічок, купець Фроім, ще як-раз вернув був з дороги. — „Шулем алехем!" — крикнули до него гостї зі сьміхом. Що там нового чувати, Фроіме?

Малий, чорний мужчина був, видко, чогось роздразнений; его хитрі очи розглядали ся до окола, як би когось шукали, а відтак обтер собі піт з чола сорокатою хусткою. Нового досить! — відповів він, — цїлий міх, але сама найважнїйша новина для хорошого панича Ґрунера — а що дасьте менї за новину? — Генрих видивив ся здивований, але спокійний. — Коли буде за що — говоріть же Фроім. — А як би то були гроші? — Здались би — але помочіть горло та кажіть! — А як би то було дуже богато гроший? Оттак цїлий міх талярів або червінців?

Але тепер стали вже всї дуже цікаві і наставали на Фроіма, щоби він розповідав, а він аж відозвав ся: Ов, ов! мої панове, як менї двайцятьом нараз відповідати? Та ще коли мене чіпаєте зі всїх боків і сїпаєте, ще підрете на менї одежину. — Звідки менї зачинати, чи з кінця, чи від середини, чи може з початку? — З початку, Фроіме! — відозвали ся всї враз і розцїкавлені посїдали знову. Та й Фроім сїв собі а напившись трохи вина став широко розповідати:

Я їзджу далеко по сьвітї і не мало набідую ся, от як тамтого тиждня в Ґодесдерзї у того недоброго богатого барона з Голяндиї, котрому я вже від давна вислугую ся. А то чому? Бо пан барон знає, що я доставляю ему доброго вина, і можу сказати, що він мене навидить, поговорить зі мною яке слово, що не належить до інтересу і ми розмавляли з собою і про полїтику і про погоду та про старого ґенерала Мецґера з Вайбном. — Фроіме — каже до мене барон — ви нїмецкі голодранцї насьміваєтесь все з нашого краю, а прецї там неодин знайшов щасте. Ви кажете, що ми не віддаємо нїякої спадщини, а ось знов одна нїмецка пявка нассала ся в наших богатих кольонїях, а тепер помер і его поховали, а весь той красний гріш вийде знов з нашого краю до вашого. — І він показав менї найновійшу ґазету а в ній завізванє, та ще й переклав его на нашу мову, а то імя я сам прочитав і сказав: Пане барон, я би сам носив жалобу по тім великім чоловіцї. Чому Фроіме? — питає пан барон — прецї ти ему не свояк. — Як-раз длятого — кажу — що я ему не свояк.

(Дальше буде).

З друкарнї В. Лозиньского під зарядом В. І. Вебера.